

### Interne gedachtevormende notitie - Aansturing GGD's,

In het kader van de aanpak van Covid liggen er een aantal grote taken bij de GGD'en

- Invulling geven aan testafname voor alle mensen met klachten, alle reizigers van vluchten uit oranjelanden en – op onderzoeksbasis – ook bij geen klachten, maar wel appcontact in het kader van de pilot.
- Invulling geven van bron en contactonderzoek, te starten asap (maar uiterlijk binnen 48 u na aanmelding voor een test) in geval van een vastgestelde besmetting

Een goede uitvoering hiervan is cruciaal en de basis onder een goede uitvoering van de strategie om het virus in te dammen.

Om de GGD'en te faciliteren zijn aan het landelijke bureau van GGD/GHOR 2 opdrachten gegeven:

- Start ondersteuning om testen te realiseren: aanmeldingen (per telefoon en portal), landelijke afspraken met lcdk tav teststromen, en terugkoppeling uitslag en bij positieve uitslag het opstarten van bco
- Opschalen van de BCO-capaciteit.

Over beide opdrachten zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt, wordt financiële ondersteuning vanuit VWS gegeven (cq bekostigt VWS de uitwerking van de trajecten). En voor beide opdrachten heeft het GGD/GHORBureau één projectunit opgericht. Deze unit staat olv een projectdirecteur die opereert in opdracht van de 5.1.2e

In een gesprek voor de zomervakantie heeft het GGD GHOR bureau aangegeven dat de crisis enorme uitdagingen met zich meebrengt. Het bureau is van oorsprong een bureau gericht op belangenbehartiging, organisatie van de 5.1.2e en in beperkte mate uitvoerder van te overziene projecten (doorgaans in opdracht van VWS gericht op infectieziekten, gezonde school, onbedoelde zwangerschappen ed). De uitvoering vindt plaats in de regio en bij de gemeenten. Nu heeft het bureau een programmabureau opgezet. Daarnaast vraagt de communicatie met media ed veel aandacht. Besluitvorming vindt nog steeds plaats via de 5.1.2e ondanks het werken met portefeuillevertegenwoordigers. Het mandaat ligt in de raad. Hierdoor heeft besluitvorming tijd nodig. Voor de zomervakantie heeft het bureau de regio meer naar zich toegetrokken en is de overlegstructuur met VWS herzien in wekelijkse PO 5.1.2e overleg 5.1.2e 5.1.2e (nog niet geëffectueerd) en het overleg met de minister.

Daarnaast is er een regiegroep testen en traceren. In praktijk is er meer overleg met het bureau, maar ook rechtstreeks met de 5.1.2e (zowel tav regionale kwesties, als portefeuillekwesties).

Vraag voor VWS is hoe we de relatie zo vormgegeven dat de beoogde effecten in de uitvoering gehaald worden dan wel bij problematiek tijdig worden signaleerd en aangepakt. We constateren dat VWS redelijk dicht op de top van de projectstructuur en het bureau zit, maar weinig sturingsmogelijkheden heeft om zijn opdrachtgeversrol in te vullen richting de 5.1.2e of de GGD GHOR. Er is wel veel overleg met 5.1.2e en dit loopt wisselend goed, maar er is geen zekerheid van effectieve richting of sturing geven aan de feitelijke uitvoering (individuele GGD'en).

Een tweede punt is dat er bij verschillende partijen onduidelijkheid bestaat over welke taken nu precies in welk kader worden uitgevoerd. In deze crisis is voor de eerste keer het instrument van een aanwijzing gebruikt. Ook is voor het eerst zo lang (landelijk) opgeschaald naar grip 4. Er bestaat bij velen onduidelijkheid of alle GGD-taken zoals hierboven beschreven nu passen in het kader van art 6 en 7 wet PG, of bepaalde zaken gewoon nog steeds onderdeel uitmaken van het reguliere werk, of dat het opgehangen is via de Wet VR (artikelen rond de geneeskundige hulpverlening / GHOR en vorming van RBT ed))

### Huidige wettelijke kader en afspraken

Voorzitter Veiligheidsregio: (art 6 lid 4 Wpg) v z veiligheidsregio draagt zorg voor bestrijding van epidemie bij A- infectieziekten, of bij de directe dreiging daarvan. Voorzitter vr roept een regionaal beleidsteam bijeen bestaande uit bgm's uit de regio tbv crises en rampen.

Bestuur Veiligheidsregio: (art 6 lid 4 Wpg) bestuur draagt zorg voor de voorbereiding op de bestrijding epidemie bij A- infectieziekten, (...) waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid dreigt.

MVWS verantwoordelijk bij bestrijding A-ziekte ('hij geeft leiding aan de bestrijding en kan VR een aanwijzing geven (art 7 Wpg)

De GGD staat olv 5.1.2e die wordt benoemd door het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst iom bestuur veiligheidsregio (art 14 lid 3 wpg). Maw de bazen 5.1.2e die namens de regio (gezamenlijke regeling) verantwoordelijk is en 5.1.2e Deze posities zijn in huidige structuur nog onvoldoend benut.

Rol rivm/ Cib: deze coördineert de infectiebestrijding (art 6c: het RIVM heeft tot taak om namens Onze Minister werkzaamheden te verrichten bij de bestrijding van infectieziekten). Wanneer bestaande richtlijnen of draaiboeken te weinig houvast bieden kan 5.1.2e het OMT bij elkaar roepen. RIVM stelt dus de inhoudelijke richtlijnen vast, maar ook aspecten rondom bijv de verantwoordelijk voor monitoring, surveillance en onderzoek (staat ook zo in wet op het RIVM art 3.1.a registratie.

Op basis van een OMT advies bepaalt MVWS hoe de ziekte bestreden wordt.

Tav de huidige 2 opdrachten zijn dienstverleningsovereenkomsten met bureau GGD/ GHOR vastgesteld. Dit is een contractuele relatie (opdrachtgever – opdrachtnemer. Waarbij de ggd/ghor de opdrachtnemer is en niet de individuele GGD).

Met GGD/Ghor zijn monitoringsafspraken gemaakt. Die worden wekelijks angeleverd tbv bespreking in overleg ministerie – 5.1.2e. Deze zijn niet specifiek gericht op genoemde 2 opdrachten.

### Gewenste richting

- VWS benut zijn opdrachtgeversrol richting 5.1.2e  
Concreet betekent dit dat we 5.1.2e nadrukkelijk vragen om richting 'hun 5.1.2e te bewaken dat invulling wordt gegeven aan diens verantwoordelijkheid rondom testbereid en bron en contactonderzoek en hiervoor de juist capaciteit beschikbaar is. Eventueel kan dit later nog als opdracht via een aanwijzing worden ge-expliciteerd.
- Vanuit VWS organiseren we dat er middelen zijn en andere noodzakelijke randvoorwaarden om ondersteuning van de 5.1.2e in die rol invulling te geven. Dat kan het programmabureau doen zoals dat nu bij de GGD/GHOR wordt gepositioneerd.
- De opdrachtgeversrol van dat programmabureau hoort niet bij de GGD/GHOR thuis maar bij een stuurgroep met: 5.1.2e (op bestuurlijk niveau) vanuit gemeenten (vanuit hun 'eigenaarsrol van de GGD's).
- VWS neemt in de stuurgroep deel met een dedicated gemandateerde. Iemand met statuut die namens de Minister of 5.1.2e op dagelijkse basis zich met de gang van zaken bemoeit, snel opschaalt bij problematiek en snel kan schakelen met departement om benodigde middelen, ondersteuning of anderszins te regelen.
- De vertegenwoordigers in de stuurgroep hebben mandaat. Dat betekent dat de vertegenwoordiger van de GGD GHOR namens de 5.1.2e beslissingen kunnen nemen.
- Voor inhoudelijke lijn en afstemming over de rol van de GGD'en bij infectieziektenbestrijding (covid) en borging van samenhang van inzet en verantwoordelijkheid GGD met andere beleidsaspecten (denk aan: labcapaciteit en inzet app) blijft stuurgroep testen en traceren bestaan. Deze staat onder voorzitterschap 5.1.2e 5.1.2e en heeft vertegenwoordigers van RIVM, GGD'en, labs en artsen infectieziektenbestrijding.
- De frequentie van de stuurgroep is tot nader orde wekelijks. Het secretariaat wordt bekostigd door VWS
- Vanzelfsprekend blijven contacten met 5.1.2e 5.1.2e vanuit VWS over regionale of specifieke zaken mogelijk.
-

### Variabelen in dit model (ter discussie)

- Direct (komende week) aanwijzing geven aan voorzitters veiligheidsregio of eerst vormgeven via bestuurlijke afspraken cq oproep
- GGD/GHOR wel opdrachtnemersrol geven, maar daar dan ook bestuurlijk contract onder leggen.
- Opdrachtgeversrol niet bij een gezamenlijke stuurgroep neerleggen, maar bij 5.1.2e (in dat geval is een aanwijzing wel handig). VWS roept bij niet halen 5.1.2e bij zich.
- VWS neemt niet in de stuurgroep deel (maar houdt zich bij zuivere opdrachtgeversrol) of VWS neemt ambtelijk op hoog niveau deel (bestuurlijke 'curatele')

### Mogelijke alternatieven (geen voorkeur):

- 5.1.2e aanwijzing geven op welke indicatoren zij hebben te (laten) rapporteren door de GGD. En aan de hand van die indicatoren concrete acties verordonen.
- Bestuurlijk contract met elke GGD afzonderlijk sluiten als randvoorwaarden voor budget.
- Projectbureau voor ondersteuning lostrekken van GGD/GHOR en rechtstreeks onder VWS brengen.

### Opschalingsplan actie voor de korte termijn:

Maandag 17 uur (of dinsdagochtend vroeg): gesprek werkgroep GGD/GHOR voor opschalingsplan: VWS en 2 betrokken 5.1.2e

Maandag avond: check in VB op hoofdlijnen over steviger aansturingspositie 5.1.2e bij dit traject

Pm ommekomst voorstel opschalingsplan

Bij oordeel over opschalingsplan ook vertegenwoordiging VB betrekken.

Gezamenlijk gesprek vertegenwoordiger opschalingsplan/ GGD-GHOR en MVWS over plan

Donderdag 20 aug brief TK klaar over lijn opschalingsplan (onderdeel van die brief zou ook governance tav uitwerking moeten zijn)

Nb volgens debat (moet brief rond 1 sept in TK liggen)